VARBERGS KOMMUN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Peder Skrivares skola, skolenhet 2

2026-2027

Inledning

Den här planen ligger till grund för skolenhetens arbete mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet syftar till att alla elever ska känna sig trygga i skolans verksamhet, vilket ska uppnås genom systematiskt främjande, förebyggande och åtgärdande arbete. Alla elever ska få kännedom om planen och därigenom också kunskap om lagar och bestämmelser inom området. Eleverna ska också vara delaktiga i att påverka eventuella aktiviteter och åtgärder samt veta vart de ska vända sig om de känner sig utsatta för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Lagar och bestämmelser

Det är förbjudet att diskriminera eller på annat sätt kränka en elev eller studerande. Det finns lagkrav att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och en skyldighet att utreda omständigheterna när personal får kännedom om att någon elev/studerande utsatts för kränkningar. Skolan/utbildningsenheten måste bedriva aktiva åtgärder för att motverka och förhindra kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling regleras i:

- Skollagen 6 kap (2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567 ändrad 2016:828)
- Förordning (2006:1083 ändrad 2011:681) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling
- Läroplanen
- Barnkonventionen

Lagstiftningen gäller för all utbildningsverksamhet och syftet är att skydda barn, elever och studerande mot kränkningar av deras värdighet.

Skollagen (2010:800) 6 kap. §§ 6-8

Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever/studerande.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever/studerande utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever/studerande. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Det finns en skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder för att för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter. Arbetet innebär att

- undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
- analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas.
- följa upp, utvärdera och dokumentera det arbete som utförs.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn, elev eller studerande missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Sedan januari 2015 är bristande tillgänglighet också en grund för diskriminering. Bristande tillgänglighet innebär att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att man inte har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet för att personen i fråga ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn, en elev eller studerande för trakasserier benämns det diskriminering.

Ett uppträdande som kränker någons värdighet av sexuell natur kallas för sexuella trakasserier. Både personal och elever/studerande kan göra sig skyldiga till sexuella trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers/studerandes värdighet.

Både trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbning är ett exempel på en systematisk och återkommande kränkande behandling.

Både skolans personal och elever/studerande kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Det är viktig att tänka på att individens upplevelse av kränkningen måste respekteras och tas på allvar.

Hälsofrämjande arbete

Hälsofrämjande arbete utgår från kunskap om vad som gör att barn och ungdomar utvecklas väl och mår bra. Syftar till att stärka eller bibehålla fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande, vilket ger generella hälsovinster som riktar sig till alla. Utgångspunkt är ett salutogent perspektiv som fokuserar på faktorer som orsakar och vidmakthåller hälsa.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete görs för att minska risken för ohälsa. Detta kan rikta sig till alla, men har ett specifikt problem- och utvecklingsområde i fokus. Målet är att minska riskfaktorernas inflytande över individen och samtidigt stärka skyddsfaktorerna. Arbetar med förebyggande insatser som bygger på kunskapen om vad som orsakar ohälsa eller vad som kan utgöra hinder för nå utbildningens mål.

Åtgärdande arbete

Åtgärdande arbete beskriver problem och situationer som har uppstått i en organisation, grupp eller hos individ och hur dessa har åtgärdats.

Skolenhet 2 på Peder Skrivares skola

Peder Skrivares skola (PS) är en gymnasieskola med två skolenheter. Skolenheterna består av tre- respektive fyra programenheter. PS leds av en gymnasiechef, två rektorer och sju programrektorer. Peder Skrivares skola har ett övergripande elevråd för samtliga skolenheter.

Skolenhet 2 på Peder Skrivares skola består av följande fyra programenheter:

2A
Ekonomiprogrammet (EK)
Hotell- och turismprogrammet (HT)
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)

2B
Estetiska programmet (ES)
Samhällsprogrammet (SA)

2C
Naturvetenskapsprogrammet (NA)
Teknikprogrammet (TE)

2D
Barn- och fritidsprogrammet (BF)
Försäljnings- och serviceprogrammet (FS)
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)

Riktlinjer och rutiner mot trakasserier, sexuella trakasserier eller annan kränkande behandling

På Peder Skrivares skola visar vi respekt för allas lika värde och strävar efter att ingen som vistas på skolan ska acceptera att människor utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Alla som vistas på skolan ska ha kännedom om- och vara delaktiga i det förebyggande och främjande arbetet.

Chef (rektor och programrektor) säkerställer att personal systematiskt deltar i uppföljning och utvärdering av *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* genom bl.a. klassråd, möten med elevhälsoteamen, utvecklingssamtal, föräldramöten och APT.
Rektor ansvarar för att varje år revidera planen efter att ha tagit hänsyn till kartläggningar och synpunkter från elever och personal på skolan.
Programrektor tillser att planen och skolans arbete mot kränkningar och diskrimineringar blir känt för elever, personal och vårdnadshavare. Programrektor ansvarar också för att riktlinjer och rutiner efterlevs på respektive programenhet.
Mentor ansvarar för att elever och vårdnadshavare får kännedom om planen och betonar vikten av att den följs.
All personal medverkar systematiskt i uppföljning och utvärdering av planen genom bl.a. klassråd, möten med elevhälsoteamen, utvecklingssamtal, föräldramöten och APT.
Eleverna medverkar systematiskt i upprättande, uppföljning och utvärdering av den här planen genom bl.a. elevenkäter, klassråd, utvecklingssamtal och samtal vid incidenter.
Vårdnadshavare/gode män blir delaktiga i arbetet mot kränkningar och diskriminerande behandling genom sin medverkan på utvecklingssamtal, föräldramöten och samtal vid incidenter. Vårdnadshavare som inte kan delta på ovanstående möten informeras av mentor om *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* samt dess syfte.

Förutom aktiva mål och åtgärder för respektive läsår (se *Mål och aktiva åtgärder 2026/2027* nedan) finns riktlinjer och löpande aktiviteter ständigt pågående på skolan:

- Lärare, EHT och annan personal på skolan ska aktivt arbeta för att skapa förtroendefulla relationer med eleverna.
- All personal ska alltid reagera enligt rutin då de får kännedom om att kränkningar, trakasserier eller diskriminering förekommer eller har förekommit.
- Skolan ska arbeta för att öka elevernas medvetenhet om någon upplever sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad. Om något av det sker ska eleverna uppmanas till att skyndsamt meddela personal.

- Gränsen för vad en kränkning är och att det är subjektivt ska diskuteras i olika delar av utbildningen med elever.
- Personal och elever ska vara uppmärksamma och reagera på om de erfar kränkande behandling på internet och i andra forum.
- Personal ska vara synlig i skolans uppehållsytor så som caféer, skolmatsal och korridorer.
- Skolan ska arbeta aktivt för att öka respekten mellan elever.
- Varje elev ska under utbildningen utveckla kunskaper inom området sexualitet, samtycke och relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck.
- Lära-känna-aktiviteter ska genomförs vid läsårsstart eller vid behov som t.ex. klassaktiviteter under friluftsdagar ska genomföras då det är en viktig del för att uppnå syftet att stärka elevernas självkänsla och acceptera varandras likheter och olikheter.
- Skolhälsovården ska ha hälsosamtal med alla elever åk 1.
- Trygghet och trivsel ska tas upp kontinuerligt och reglerbundet med elever på utvecklingssamtal samt på klassråd.
- Kontinuerliga diskussioner om trygghet och trivsel ska ske med elev/elever på utvecklingssamtal och klassråd. Klassrådsprotokoll skrivs.
- Personalen diskuterar kontinuerligt egna normer och attityder för att höja kunskapen om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Varje vårtermin genomför samtliga elever på skolan ”Trygghetsenkäten” som syftar till att kartlägga läroplanens område rörande Normer och värden. Enkätens resultat analyseras och aktiviteter inför kommande läsår tas fram.

Rutin för information om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling

Information/anmälan

All personal på skolan är skyldig att vid kännedom om en allvarlig och/eller upprepad händelse som kan avse diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling informera programrektor eller rektor. Det krävs inte någon fullständig redogörelse av vad som har hänt när information ges utan händelsen ska undersökas ordentligt i en efterföljande utredning (se nedan).

Utredning och eventuella åtgärder

Rektor eller programrektor ansvarar för att det skyndsamt sker en utredning av informationen som getts och att det vidtas eventuella åtgärder. Se länk för mer information Åtgärder och förebyggande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen - Medarbetarwebb Varberg

Tiden för när utredningen ska vara klar kan se olika ut beroende på hur omfattande utredning som behöver göras. Vid bagatellartad händelse kan det räcka med några enkla frågor för att få händelsen klarlagd. I andra fall krävs en större utredning som kan omfatta fler elever/studenter, personal och vårdnadshavare.

Av utredningen ska framgå vem som är ansvarig för åtgärder och vem som är ansvarig för uppföljning av de åtgärder som bestämts. Om kränkningar fortsätter ska ny information ges.

Det spelar ingen roll om den uppgivna kränkningen utförts av en vuxen eller en elev. Likaså saknar det betydelse hur personalen får kännedom om händelsen. Det kan till exempel handla

om att en elev berättar om en upplevd kränkning eller att personalen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning. Det är även irrelevant huruvida elev eller vårdnadshavare vill att information ska ges, information till programrektor ges oavsett.

Information till programrektor och utredning sker digitalt i elevhälsosystemet Prorenata via en länk på medarbetarwebben.

Återrapportering av anmälan

När utredningen är avslutad diareförs och återrapporteras den till huvudmannen per automatik av programrektor/rektor i Proreanta.

Uppföljning och utvärdering av läsåret 2025/2026

Vid varje uppstart har skolan ambitionen att ge nya elever möjlighet att lära känna varandra. Så skedde även under läsåret 2025/2026. Vissa program hade alla tre årskurserna samlade, något som många elever uppskattade. Skolsköterskornas arbete med hälsosamtal visade på stor trivsel bland eleverna i åk 1, men även en del stress och oro för studierna.

Under läsåret 2024/2025 introducerades ett antal aktiviteter utifrån handlingsplanen, som efterföljdes av kränkningsanmälan från elever på ES-programmet (se bilaga 1). De aktiviteterna upprepades, utvecklades och fortgick under läsåret 2025/2026 och kommer att fortsätta även framåt. I resultaten på trygghetsenkäten och i samtal med elever och personal visas tydliga förbättringar inom området trygghet och trivsel för Estetiska programmet, vilket tyder på att arbetet ger resultat. Trygghetsgruppen växte i antal medlemmar och fortsatte sitt gemensamma arbete med att konstruera det utbildnings- och diskussionsmaterial på olika teman inom normer och värden. Materialet färdigställdes och provades i klasser på olika delar av skolenheten. Gruppen implementerade också aktiviteter där elever möttes över programgränserna för att utmana sina föreställningsbilder. Exempel på sådana aktiviteter är en gemensam tipspromenad, ”hjälp en etta till rätta” och vänliga veckan (vänlighetsbingo, hälsningar mm). På gruppens initiativ genomfördes också utbildningar för skolpersonal inom konceptet Safe Selfie, som är en organisation som arbetar för digital trygghet. Det är bra att trygghetsgruppen växer i storlek, och även innefattar pedagogisk personal, men en utmaning är att hitta tider för medlemmarna att samlas och komma vidare i sitt arbete. Gruppens arbete kommer att fortsätta under läsåret 2026/2027.

Initialt kopplat till ovan nämnda handlingsplan (se bilaga 1) startade en arbets-/utvecklingsgrupp för studie- och yrkesvägledningen och samarbetet mellan grundskolan och gymnasiet. Gruppen har under läsåret startat sitt arbete och syftar till att öka samarbetet inom området mellan de båda skolformerna, förtydliga och säkerställa korrekt information samt att motverka normer kring gymnasieval i största allmänhet. Gruppen har hittills träffats vid ett antal tillfällen, och fokus har än så länge mest legat på hur information ska nå ut till grundskolans elever om gymnasievalet med diskussion kring bl.a. besöksdagar och öppet hus.

När det gäller studie- och yrkesvägledningen har skolans studie- och yrkesvägledare tillsammans med programrektorer under året startat planen för bred vägledning, där inte bara studie- och yrkesval står i fokus utan även självmedvetenhet, hantering av motgångar, välmående och vikten av att nyttja sin fulla potential. Utbildningsprogrammen har introducerat arbetet samt genomfört en kartläggning över vilka aktiviteter som görs samt när under de tre

årskurserna. Nästa steg är att analysera om någonting ska tas bort, läggas till, byta tidpunkt eller utvecklas på något sätt.

Vuxennärvaron fortsatte att öka i skolans öppna ytor under läsåret 25/26. Ett skolgemensamt stöd inrättades med en speciallärare och en socialpedagog, och ytterligare en elevsamordnare anställdes. Ung i Varberg hade sedan tidigare ett samarbete med skolans elevråd och fortsatte sina besök på skolan. Elevsamordnarna gick regelbundet rundor i lokalerna med eleverna för att identifiera och åtgärda eventuella otrygga platser. Skolan planerar också en utbildning- samt implementering av en elevskyddsombudsorganisation, den har dock ännu inte dragit i gång.

Utöver de skol- och skolenhetsgemensamma aktiviteterna inom området trygghet genomfördes också programenhet- och programspecifika aktiviteter under läsåret enligt separata planer framtagna av programrektorerna. *Till exempel* innefattade de fadderverksamhet på Samhällsprogrammet, satsning på att ytterligare utveckla det emotionella stödet från mentor på Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet, projektet ”Värdegrund genom skönlitteratur” på Hotell- och turismprogrammet samt etablering av en trygg miljö och gemenskap på PS Skeppet.

Från och med hösten 2025 infördes det nya elevhälsosystemet Prorenata. Från och med då frångicks rutinen att göra kränkningsanmälningar och kränkningsutredningar på blankett, utan dokumentation och diarieföring görs direkt i Prorenata. Det har förenklat processen och underlättar på fler sätt ur ett administrativt perspektiv. Antalet kränkningsanmälningar har under läsåret minskat. Anledningen till det kan förstås vara att färre kränkningar har skett, men det är osannolikt. Det kan också bero på att det nya förfarandet kring anmälan i Prorenata inte är tillräckligt etablerat ännu. Det finns säkerligen ett behov av att återigen växla upp med avseende på information om vikten att personal informerar rektor om att allvarlig kränkning har förekommit. Anmälan/information ska ske även om utsatt elev inte önskar det, skolan behöver hjälpa eleverna att förstå att en anmälan om kränkning inte automatiskt innebär att ”alla får veta vad som hänt”. Men i planering av åtgärder ska elevens önskemål tas i beaktande. Information om skolans arbete mot kränkningar, diskriminering och trakasserier behöver fortsätta spridas systematiskt till elever, skolpersonal och vårdnadshavare.

Pedagogerna arbetar ständigt med värdegrundsfrågor och under året har flera arbetslag arbetat tillsammans för att hantera uppkomna kränkningsärenden. De har samverkat inom/mellan arbetslag och tillsammans med elevhälsan för att stötta alla individerna oavsett om eleverna känt sig kränkta eller bedömts ha utsatt andra för kränkningar. De vårdnadshavare som skolan har varit i kontakt med i olika ärenden uttryckte att de var övervägande nöjda med hur skolan agerat i kränkningsärenden. De uttryckte specifikt att de var nöjda med att skolan agerat snabbt med att kontakta dem, att de fått uppföljningssamtal och tydligt beskrivet vilka insatser som gjorts och att det förebyggande/åtgärdande arbetet skulle fortsätta.

Skolan har en aktiv biblioteksplan där ett fokusområde är trygghet. I planen beskrivs bibliotekets lugna och trygga tillvaro, vuxennärvaron samt de skolövergripande aktiviteter i form av t.ex. tävlingar, utställningar, pyssel och spel som erbjuds på skolans bibliotek. Utöver det finns ett systematiskt samarbete med Kultur- och fritid (KoF). Det innefattar bl.a. skolbio och samverkan med Kulturskolan för att skapa en mer öppen och tillgänglig mötesplats.

Kartläggning inför läsåret 2026/2027

Närvarostatistik

Betyg

Statistik över examensgrad

Trygghetsenkäten genomfördes för första gången för samtliga årskurser på skolan.

Hälsoenkät som genomförs av skolsköterska med elever i åk 1 och som gås igenom under elevens hälsosamtal.

Aktiva åtgärder 2026/2027

Förutom ständiga riktlinjer och rutiner (se ovan) för främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mynnar den årliga kartläggningen ut i aktiva mål och åtgärder för aktuellt läsår. Utvecklingsbehov, åtgärder och aktiviteter kan skilja sig åt mellan programenheterna beroende på tidigare kartläggning, målgrupp och behov. Men utifrån årets kvalitetsuppföljningar på skolenheten tydliggörs vissa gemensamma utvecklingsområden för området trygghet och trivsel.

På samtliga program finns det ett behov att förbättra elevernas skolnärvaro, synliggöra och utveckla det förebyggande arbetet mot kränkningar samt arbeta mer relationellt i mentorskapet. På de högskoleförberedande programmen finns det också ett tydligt behov av att arbeta förebyggande mot stress, framförallt hos flickor. Gemensamt för de yrkesförberedande programmen är behov av förbättringar inom motivation, ansvarstagande och gruppklimat.

Aktiviteter under läsåret 2026/2027

Aktualisering och systematiskt arbete med frånvarorutin på respektive program.

Normarbetet schemaläggs i samtliga klasser. Mentorer, EHT och eventuellt andra funktioner planerar och genomför passen.

Klasstid införs varje vecka på alla program. Det blir en 30 minuter lång stund där mentorer och annan personal, t.ex. EHT, får möjlighet att träffa sina mentorselever samlat och arbeta med värdegrund samt relationsskapande aktiviteter.

Pedagogisk- och annan personal på skolan genomgår utbildning inom konceptet Safe Selfie, en utbildning om ungas utsatthet på nätet.

Blockering av sociala medier och casinosidor på skolans elevdatorer.

Skolan inrättar skolsociala team, en samverkansplattform mellan skolan och socialtjänsten. Teamets uppdrag är att genom tidiga och samordnade insatser främja elevernas närvaro, måluppfyllelse och psykosociala hälsa för en fullföljd och fungerande skolgång.

Föreläsning om spelberoende för åk 1 och åk 2.

Rutinen för information om kränkningar, utredning och åtgärder upprepas och tydliggörs för elever och personal.

Diskussion mellan undervisande lärare och elever kring vad elevinflytande innebär samt vad (och hur) som går att påverka på skolan, i en kurs/ämnesnivå samt i förhållande till metodik i klassrummet.

Riktade insatser från det samlade EHT utifrån behov på programmen, t.ex. för att förebygga stress och förbättra gruppdynamik.

Buddy program på Teknikprogrammet. Genom Teknikcollege Hallands buddyprogram får kvinnliga elever möjlighet att möta yrkesverksamma kvinnor som delar med sig av sina erfarenheter, svarar på frågor och fungerar som förebilder under studietiden.

Utöver dessa aktiviteter fortgår redan pågående arbete. Trygghetsgruppen, som nämns ovan, kommer att fortsätta sitt gemensamma arbete med att främja tryggheten på skolan. Gruppen växer och utvecklar och implementerar ständigt nya idéer. Gruppen för utveckling av studie- och yrkesvägledning kommer att fortsätta att träffas för att öka samarbetet mellan grundskolan och gymnasiet och motverka normer vid gymnasievalet. På skolan fortgår också arbetet med den Breda vägledningen där inte bara studie- och yrkesval står i fokus utan även självmedvetenhet, hantering av motgångar, välmående och vikten av att nyttja sin fulla potential. Ytterligare planerar elevrådet att öka sitt engagemang under läsåret 2026/2027 bl.a. genom att arrangera fler skolövergripande och inkluderande aktiviteter samt mer aktivt lägga fram sina frågor till skolledningen.

Bilaga 1: Handlingsplan för att stoppa nuvarande och förhindra framtida trakasserier av elever på Peder Skrivares skola

Lång sikt – fokus förebyggande och främjande arbete på PS

FOKUSOMRÅDEN/SYFTE/TEMAN	Kommentarer	Hur/struktur/vilken nivå?
Ställa om resurser/ta in externa resurser för att **arbeta med normer**	Planerade aktiviteter där elever möts över gränserna för att utmana sina föreställningsbilder. Undervisningsbrytande aktivitet i början av vårtermin för alla elever och lärare som belyser beteende? Utgå ifrån kreativitet, samskapande. Sätta ljuset i någon form på ”narrativet” kring vad en estetutbildning är. Utmana ”sanningar”. Ex. ES; Varberg – den kreativa mittpunkten..? Lyfta yrkena och förmedla stolthet. Fortbildning personal attityder/beteenden etc. Ex. ES; Kommentarer och attityder har även visat sig bland enskilda lärare. HBTQI-perspektiv i fokus Ex. ES; Har funnits inslag av kränkande språk kopplat till sexuell läggning. Reflektera inför placering av program i nya lokaler vad man vill åstadkomma och på bekostnad av vad. Ex. ES; Just nu Rosenfred ”fristad”. Ska/vill man använda utlokalisering på detta sätt. Arbete med normer kring pojkar och flickor. Ex. ES; Verkar finns ”grader i helvetet” där det verkar vara ”värre” för flickor på ES än pojkar.	
Upplevelse av **trygghet i den fysiska miljön.**	Använda interna resurser för att skapa trivsamma miljöer där elever är direkt påkopplade och får samarbete. Platsanalyser tillsammans med BRÅ? Ökad förståelse för vad som är brottsligt/kränkande/trakasserier/förtal etc… - Vi behöver ha en kortare startsträcka vad gäller att reagera - agera - åtgärda vid den här typen av beteende.	

	- Vi behöver tänka kring hur vi ska ha fler vuxna i omlopp på våra gemensamma ytor. - "Vuxna som inte reagerar/agerar" - mestadels för att de inte är på platsen/inte får kännedom om att något har inträffat.	
Se över **studie- och yrkesvägledning!**	Grundskolans roll: - Oönskat beteende - antingen riktat mot ES eller ett olämpligt beteende i största allmänhet finns redan på högstadiet och följer med till gymnasiet, ofta samma personer som beter sig illa i bägge skolformer. Många andra som "dras med" när de börjar på gymnasiet och som tänker att man kan/ska/ bör/får prata på ett visst sätt till elever på ES. - Undermålig i att beskriva estetprogrammets innehåll, utgångar, möjligheter samt att motverka normer kring gymnasieval i största allmänhet. Skräckexempel från vår egna kommun där elever under högstadiet fått höra att "de är för smarta för att gå på ES" eller att de inte ska "slösa bort sina höga betyg".	